

[Bartholdy.]

fra, men vi ved ogsaa, at der stadig er mange, der i givet Fald vil være parate til at fortsætte deres illoyale Arbejde mod den danske Stat.

Forudsætningen for den meget liberale Lovgivning ogsaa paa Skolens Omraade, som vi gav Mindretallet i 1920, var fuld Loyaltitet fra dets Side, en Loyaltitet, som vi ikke mødte, og som vi heller ikke tror vi vil møde i Fremtiden. Det vil efter min Mening derfor være ganske urimeligt med de Erfaringer, vi har indhøstet i de forløbne Aar, at fortsætte den Støtte til og den Udklækning af Tyskheden inden for vort Land, som Skoleordningen af 1920 gav Rum for.

Der er ingen, der er i Tvivl om, hvorledes den langt overvejende Del af Grønse-landets Befolkning staar til dette Spørgsmaal. Man kan kalde det Stemninger, om man vil, men det er dog de samme Stemninger, der gennem de sidste 100 Aar har givet sig Udslag i Kampen for at bevare Danskheden i Nord-slesvig. Og man vil gøre vel i at lytte til de Røster, der nu lyder dernedefra. Der er tilstrækkelig af Eksempler gennem Aarene paa Fejltagelser og Fejlgreb i Grænse-spørgsmaalet paa Grund af manglende Forstaaelse fra det øvrige Land.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg kan i og for sig godt takke alle Ord-førerne for deres Udtalelser ved denne Lejlighed. Samtidig maa jeg ud fra det, som jeg lagde saa overordentlig Vægt paa i min Forelæggelsestale: at vi har en Pligt til paa Baggrund af det, der har fundet Sted gennem alle de Aar, vi har beskæftiget os med dette Spørgsmaal, at søge at komme til Enighed — og jeg føler mig i den Stilling, jeg sidder i, ogsaa forpligtet til at prøve paa at være med til at skaffe en saadan Enighed — alligevel beklage, at man fra de to Sider i Kommissionen lægger det saa haardt op, som sket er her i Dag.

Naar det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen f. Eks. siger, at den midlertidige Ordning maa forlænges Aaret ud, det er en Betingelse for at kunne arbejde, synes jeg, det er alt for stærk en Udtalelse, for det ærede Medlem maa dog vide, at i Kommissionen var det ikke muligt at samle et Flertal om dette Punkt, skønt Mindretallet altsaa ikke stillede Forslag om en endelig Ordning, men kun stillede Forslag om en Forlængelse.

Naar man fra anden Side vil jage Forslaget igennem, ja, fra en enkelt Side, det ærede Medlem Hr. Aidt, endogsaa vil have det gennemført til 1. April, forekommer det

mig at være en Urimelighed. Det er urime- ligt at byde den danske Rigsdag 4—5 Dage til at forhandle et saa vigtigt Lovforslag. Skulde der være noget, som tydede paa det, man beskylder Flertallet for, at der er Stemning i det? Skulde det være saadan, at det har en saadan Hast med at faa dette Lovforslag gennemført, at man ikke tør vente nogle Maaneder? Det synes jeg ikke er Tegn paa nogen Styrke. Man sagde altid i Sønderjylland: Det har slet ingen Hast for den, som tror. Men nu har det saa stor Hast — og det er det, jeg vil bebrejde den anden Side —, at man ikke kan gaa ind i en rolig og alvorlig Forhandling for at se, om man ikke kan naa til en vis Enighed. Men skal vi det, saa kan det ikke nytte noget, at man lægger sig fuldstændig fast paa den Stilling, man har taget i Kommissionen.

Jeg har den Fordel, at jeg ikke har sid- det i Kommissionen, at jeg kom til med friske Øjne. Nu ved jeg godt, at det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen bebrejder mig, at jeg har forelagt Flertalsforslaget. Ja, det kan han gøre, men jeg mente nu, at det var det rigtigste at forelægge dette Forslag til Drøftelse, og der kan jeg henvise til mine Udtalelser ved Forelæggelsen om Baggrunden for, hvorfor jeg gjorde dette.

Jeg har saa nogle Bemærkninger — jeg skal trøste de ærede Medlemmer med, at jeg ikke skal tale saa forfærdelig længe —, som jeg gerne vil gøre.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Nørlund, at det kan være uhyre rigtigt, at vi skal bekæmpe Nazismen. Det er vi vel alle enige om; vi skal gøre det ene og det andet i den Henseende. Men Spørgsmaalet er slet ikke dette, for det er vi enige om, men Spørgsmaalet er, om virkelig det ærede Medlem tror, at vi bekæmper den bedst med en skarp Tvangsordning, som jeg synes det ærede Medlem var alt for stærkt inde paa, og som jeg i hvert Fald maa tage Afstand fra.

Det ærede Medlem brugte det Udtryk at man afskaffer Statsstøtten til den tysk-sprogede Undervisning i Sønderjylland. Det er fuldstændig forkert. Det gør hverken Flertals- eller Mindretalsforslaget. Kan vi faa gennemført en bedre Privatskoleordning end den, vi har, hvad jeg personlig meget ønsker, giver vi en overordentlig betydelig Støtte netop til den tysksprogede Undervisning i Sønderjylland.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen fremhævede, at naar vi gennemførte Flertalsordningen, havde vi ikke mere en ren national Skole i Sønderjylland, og det synes, som om det ærede Medlem ved sin Stemmeføring lagde overordentlig Vægt paa